

Het Bildt

Metnander en foornander

Verkiezingsprogramma 2010 – 2014

Sterk en sociaal

Gemeenteraadsverkiezingen 3 maart 2010

Verkiezingsprogramma PvdA het Bildt 2010-2014

"Metnander en foornander"

Inhoudsopgave

0. Inleiding

Speerpunten:

1. Gemeentelijke herindeling of samenwerking in Middelseeverband
2. Burgerparticipatie
3. Onderwijs en jeugdbeleid
4. Economisch beleid en werkgelegenheid
5. Sociale voorzieningen en ouderenbeleid
6. Recreatie
7. Ruimtelijke ordening
8. Kunst en Cultuur
9. Duurzaamheid
10. Sport
11. Financiën

0. Inleiding

"Metnander en foornander"

Het politieke klimaat in Nederland verandert. Persoonlijk charisma en het versimpelen van problemen lijken het te winnen van idealen en duurzame oplossingen. En daarmee zijn we bij de titel van ons verkiezingsprogramma: "Metnander en foornander"! We zien allemaal dezelfde problemen...maar wij zien de oplossing in het samen zoeken naar oplossingen en de verantwoordelijkheid daarvoor met elkaar delen.

Mensen moeten hun eigen leven kunnen inrichten, maar zich ook geborgen weten in een samenleving waarin mensen voor elkaar zorgen. Ruimte voor het individu en de zorg voor elkaar moeten in balans zijn. Ruimte om te zijn wie je bent, maar ook ruimte die je anderen geeft. Wij streven naar een samenleving waar ruimte is voor iedereen. Ruimte ook in de hoofden van mensen; het is soms wel erg benauwd, krap en smal in Nederland!
Goede ideeën van burgers moeten ruimte krijgen.

Jongeren groeien op in een samenleving die steeds ingewikkelder wordt. Om ze voor te bereiden op een goede toekomst is goed onderwijs nodig. Ze moeten zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. Ook volwassenen verdienen de kans om zich te blijven scholen om actief aan de samenleving mee te kunnen blijven doen. Een leven lang leren zal steeds meer een normale gang van zaken worden voor iedereen.

Het Bildt is een gemeente met inwoners die in het Bildts, Fries of Nederlands met elkaar communiceren. Dat willen we graag zo houden! De culturele activiteiten zoals toneelverenigingen, muziekgezelschappen, koren en korpsen zijn van grote betekenis voor de lokale identiteit van de gemeente het Bildt. En niet te vergeten de talloze sportverenigingen. Het deelnemen aan deze activiteiten geeft de inwoners de kans om actief mee te doen aan de samenleving.

De laatste tijd is er in de media veel aandacht voor de bestuurskracht van gemeenten. Het fenomeen gemeentelijke herindeling is ook een aandachtspunt voor onze gemeente.

De afgelopen periode hebben we een overeenkomst getekend met de gemeenten Ferwerderadeel, Menaldumadeel en Leeuwarderadeel. Deze overeenkomst houdt in dat we de komende periode gaan onderzoeken of we in staat zijn met een stevige samenwerking te ontkomen aan een herindeling waarin de gemeente het Bildt als zelfstandige gemeente zou verdwijnen. Door te zoeken naar mogelijke samenwerkingsverbanden en daarmee in staat te zijn om als gemeente effectief haar taken uit te voeren, kan de zelfstandigheid en daarmee de eigen identiteit behouden blijven.

Duurzaamheid is een begrip dat de laatste tijd ook volop in de belangstelling staat. Willen we een visie voor de langere termijn op het gebied van natuur en milieu, maar ook op het gebied van de economie en niet te vergeten op het gebied van de leefomgeving, dan moeten we lef tonen en op een andere manier invulling geven aan bovengenoemde thema's.

Een aantal vragen waarop niet simpel een antwoord te geven is:

* Krimp is een actueel thema. Durven we te kijken naar de toekomst? Zien we alleen bedreigingen of gaan we denken in kansen?

* Het begrip vergrijzing wordt soms negatief ervaren. In ons gebied zullen er relatief meer ouderen zijn dan jongeren. Hoe kijken we daar naar? En wat betekent dat voor jongeren?

* Verenigingen hebben steeds meer moeite om vrijwilligers te vinden. Is dat een zaak van de verenigingen alleen? De verenigingen van dorpsbelang/streekbelang krijgen steeds meer taken: ze hebben een dorpsvisie ontwikkeld en moeten daar verder invulling aan geven samen met de inwoners. Is dat zonder ondersteuning wel haalbaar? Moet er misschien meer samengewerkt worden door overkoepelende bestuursfuncties in te stellen?

* De economische crisis, wat betekent dat voor ons? Gaan we afwachten? Of gaan we investeren? En waarin? En in wie?

De PvdA heeft geen klip en klaar antwoord.

Wel vinden we dat de oplossingen gezocht moeten worden in het samenwerken met onze burgers en de collega partijen. Niet als losse partijen, maar vanuit een gezamenlijke visie dat het leven en wonen en werken op het Bildt goed is en dat we dat willen blijven behouden.

De PvdA maakt zich zorgen als het gaat over de betrokkenheid van de inwoners bij zaken van de gemeente. Mensen voelen zich te weinig betrokken bij hun gemeente... De media werken mee aan een overheersend beeld dat de politiek en de overheid niet luisteren naar de burger.

Er is een kloof tussen de inwoners en de gemeente (en de politiek), tussen burger en bestuur. Het is een uitdaging om deze kloof te dichten. Afstand ervaar je niet vanuit de politiek of vanuit de gemeente, afstand ervaar je als burger.

Het is de kunst om het geluid en de goede ideeën van de burger te horen en niet bij voorbaat je eigen plan te verdedigen.

Hoewel we de afgelopen periode de eerste stappen hebben gezet zoals de inspraakprocedure met het zwembad en het instellen van de RadeRaad, zijn we er nog niet. Als fractie van de PvdA zijn we door middel van een aantal huisbezoeken in gesprek gegaan met inwoners van de gemeente. Deze bijeenkomsten zijn als positief ervaren. Mensen zijn geïnteresseerd in de gemeentelijke politiek!

En de zorgflat...

De zorgflat is een punt van zorg voor ons. De relatie tussen ondernemers, opdrachtgevers en het openbaar bestuur is onder druk komen te staan. Te veel gedoe dat bijna niet meer te begrijpen is.

Het vertrouwen in de lokale democratie krijgt daarmee een stevige knauw. Het is de moeite waard om een onafhankelijk onderzoek te laten plaatsvinden over de problemen rondom de zorgflat.

En tot slot. Het leven houdt niet op bij de Bildtse grenzen.

Ook voorbij onze grenzen leven mensen die recht hebben op onze steun. De gemeente het Bildt heeft afgesproken om mee te werken aan het behalen van de Millenniumdoelen. Waarin onder andere de afspraken zijn gemaakt om ons in te zetten voor ondersteuning aan projecten in ontwikkelingslanden. Daarnaast is de

gemeente het Bildt sinds kort een Fairtradegemeente; wij hebben beloofd om ons in te spannen voor een eerlijker verdeling in de wereldhandel.

Tot slot hebben wij ons verkiezingsprogramma helder geformuleerd. Dus geen loze kreten, maar concreet en duidelijk waar mogelijk! Wij geven dit weer aan de hand van de volgende twee onderdelen: Waar gaan wij ons voor inzetten en wat merkt u daarvan als inwoner van het Bildt.

1. Samenwerking in Middelseeverband

Wij zetten ons in voor:

- 1. In 2013 is de evaluatie van de samenwerking in Middelseeverband. Tot die tijd gaan wij voor die samenwerking. Met als doel behoud eigen zelfstandigheid en identiteit.
- 2. Wij willen u als inwoner betrekken bij de verdere vorm van samenwerking in Middelseeverband.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Gemeente het Bildt blijft in ieder geval een zelfstandige gemeente tot het evaluatiemoment in 2013. Tot die tijd zullen wij onze pijlen richten op het versterken van de samenwerking met als doel beheersing van de uitvoeringskosten, beperken van ingewikkelde regels plus huidige samenwerking. Wij als kleine gemeente zijn niet in staat om de steeds maar groeiende taken van onze gemeente kwalitatief goed uit te voeren. Samenwerking biedt kansen om deze kwaliteit te blijven leveren.
- 2. Wij zullen uw mening vragen op het moment dat de toekomstige samenwerking ter discussie staat. Ons motto hierbij is: Wie vertrouwen geeft, krijgt vertrouwen. Dat is onze houding. Wij nemen u serieus door te luisteren, u te betrekken bij dit zware onderwerp en nemen dan pas een besluit en motiveren ons besluit daarna naar u als inwoner.

2. Burgerparticipatie

Wij zetten ons in voor:

- 1. De RadeRaad uitbouwen:
 - a. Daar waar het over belangrijke onderwerpen van een bepaald dorp gaat komt de RadeRaad naar uw dorp toe en dus naar u toe.
 - b. Onderwerpen die u belangrijk vindt willen wij op de agenda van de RadeRaad zetten.
- 2. Korte lijnen tussen de politiek, gemeente, verenigingen, maatschappelijke organisaties en plaatselijk belangen.
- 3. Korte lijnen met u als inwoner. Rechtstreekse toegankelijkheid naar burgemeester en wethouders en raadsleden. In ieder geval zijn de PvdA fractieleden en de PvdA bestuursleden altijd bereid om uw opmerkingen/aanbevelingen te luisteren en daarmee aan de slag te gaan.

- 4. Inwoners uit het Bildt weten meestal heel goed wat ze willen en niet willen. Een grotere eigen verantwoordelijkheid sluit daar goed bij aan. Wij stimuleren het dat de bewoners medezeggenschap krijgen en dat beleid en uitvoering zoveel mogelijk tot stand komt in samenspraak met inwoners en organisaties. Daarom wil de PvdA dat de gemeente bij zware vraagstukken de inwoners al in een vroeg stadium bij de plannen betreft.
- 5. Versterking van de rol van de verenigingen dorpsbelang.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Wij komen als RadeRaad bij belangrijke onderwerpen naar u toe.
- 2. Agendapunten door u aangedragen plaatsen wij op de agenda van de RadeRaad.
- 3. Door huiskamer bijeenkomsten bij u in het dorp te organiseren gaan wij met u in gesprek.
- 4. Wij luisteren naar de inbreng van de inwoners, nemen dan pas besluiten en motiveren onze besluiten naar de betrokkenen.

3. Onderwijs en jeugdbeleid

Onderwijs

Wij zetten ons in voor:

- 1. Wij zullen ons inzetten voor het behoud van het openbaar onderwijs (basis en voortgezet) op het Bildt.
- 2. Wij onderzoeken of een gezamenlijke campus voor beide scholen van het voortgezet onderwijs haalbaar is. Het in stand houden van twee afzonderlijke scholen van voortgezet onderwijs is op termijn financieel niet haalbaar. Door samenwerking van de beide scholen kan je het aanbod en de kwaliteit van het onderwijs ook in de toekomst blijven realiseren. Samen is ook samen. Een gezamenlijke visie op het voortgezet onderwijs moet de basis zijn van de campus. Deze gezamenlijke visie moet ook fysiek zichtbaar zijn in de eventueel nieuw te bouwen campus.
- 3. Kinderen hebben recht op goed onderwijs in een veilige en gezonde omgeving. Kinderen moeten zich veilig voelen op school. Wij willen permanente initiatieven steunen die leerlingen sociaal weerbaar maken. Instellen van zorgadviesteams en schooljeugdbeleid ondersteunen wij.
- 4. Door de bevolkingsdaling zullen in de toekomst minder kinderen naar de scholen gaan. Wij streven naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs. De "brede-school-gedachte" kan hierbij een oplossing zijn.
- 5. Het aantal volwassenen dat een taalachterstand heeft is al lange tijd te hoog (10 % van de bevolking). Wij gaan ons inzetten voor een daling hiervan.
- 6. Wij zetten ons in om nieuwe Nederlanders een goede basis te bieden om succesvol te kunnen integreren in onze gemeenschap.
- 7. Wij willen door intensieve leerlingenbegeleiding en voorschoolse educatie de voortijdige schooluitval tegengaan.

- 8. Voortzetten van het project meertalig onderwijs, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van lesbrieven in het Nederlands, het Bildts, het Fries en het Engels.
- 9. Het verkeer en de sociale veiligheid rondom de scholen verdient voortdurend onze aandacht.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. U wordt op de hoogte gehouden en betrokken bij de ontwikkeling rondom de Campus. Wij letten op alle aspecten die te maken hebben met de invulling van het totale plan. U moet daarbij denken aan: de gevolgen van de bewoners van de Dirk Janszstraat, de inrichting oude Ulbe van Houten terrein, de verkeerstechnische aspecten. Uiteraard zullen wij de samenwerking tussen de beide scholen kritisch volgen.
- 2. Wij zijn van mening dat de eventuele Campus wordt gevestigd in de dorpskern. Argumenten hiervoor zijn: betaalbaarheid en de versterking van de samenwerking van onderwijs en sport. Wij willen de jeugd niet verbannen naar de buitenkant van het dorp.
- 3. De verkeersonveilige situaties rondom scholen, en via inspraak, ingebracht in ons Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2009 – 2015, zullen wij nauwlettend in de gaten houden of de uitvoering conform planning zal plaatsvinden.
- 4. Op dit moment vindt studie plaats naar het basisonderwijs in de toekomst. De brede-school-gedachte willen wij met u bediscussiëren als één van de mogelijke oplossingen voor het behoud van de kwaliteit van het onderwijs binnen de dorpen op lange termijn.

Jeugdbeleid

Wij zetten ons in voor:

- 1. De rode draad voor het jeugdbeleid is de uitvoering van de kadernotitie jeugdbeleid.
- 2. Jongeren moeten zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen zowel op school als in de vrije tijd.
- 3. De hoogte van de contributie mag geen belemmering zijn voor het meedoen aan welzijnsactiviteiten (sportieve en culturele activiteiten).
- 4. Financiële middelen beschikbaar stellen voor de oprichting van jeugdhonken. Het initiatief dient wel uit de dorpen (jongeren) zelf vandaan te komen. Bij het beschikbaar stellen van financiële middelen verdedigen wij het standpunt: gelijke monniken gelijke kappen. Dus niet het ene dorp veel meer dan het andere dorp. De rest dient gefinancierd te worden uit zelfwerkzaamheden en overige subsidies en sponsoring.
- 5. Er komt één aanspreekpunt waarbij jongeren zich kunnen melden die zich onveilig voelen op welke manier dan ook. Het gaat erom dat de hulp die nodig is wordt geboden. Wij willen voorkomen dat niet diverse instanties zich met onze jongeren bemoeien en dat onze jeugd door de bomen het bos niet ziet t.a.v. van de hoeveelheid van hulpverleningsinstanties. Het in 2010 op te starten Centrum Jeugd en gezin moet zorgen voor nog intensievere vormen van samenwerking in de hulpverleningsketen. Het Centrum Jeugd en Gezin is het aanspreekpunt waarbij jongeren zich kunnen melden. Belangrijk hierbij is dat er geen

dubbel werk wordt gedaan en dat de jongeren niet van het kastje naar de muur worden gestuurd.

- 6. De kloof tussen jongeren en de politiek is nog steeds te groot. Wij zien het als uitdaging om de jongeren te betrekken bij politieke onderwerpen die op hun leefwereld betrekking hebben. De jongeren bepalen zelf de agenda en de manier waarop dit dient plaats te vinden.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Die jongeren die om financiële redenen niet actief kunnen deelnemen aan sport en culturele activiteiten zullen wij financieel ondersteunen.
- 2. Wij zullen uitvoering geven aan de kadernotitie jeugdbeleid. Voor de planning verwijzen wij naar deze notitie.
- 3. Wij willen onze jongeren stimuleren om naar de jeugdhonken te gaan. Maar wij zijn ons bewust van het feit dat niet voor elke jongere (groep jongeren) dit aantrekkelijk is. Voor die groep jongeren die niet naar het jeugdhonk gaat, om wat voor reden dan ook, en kiest voor een eigen onderkomen kan een uitzondering worden gemaakt. Deze uitzondering mag niet op openbaar terrein en slechts onder een aantal voorwaarden. Hierbij kunt u denken aan veiligheidseisen, drankgebruik en toezicht. Alles vastgelegd in een overeenkomst met de gemeente.
- 4. De PvdA fractie gaat in gesprek met jongeren op locaties, zowel in jeugdhonken als andere onderkomens.
- 5. Jongeren die zich onveilig voelen in de thuissituatie of bijv. op scholen, moeten een makkelijk toegankelijk en herkenbaar meldpunt hebben.

4. Economisch beleid en werkgelegenheid

Wij zetten ons in voor:

- 1. Wij streven ernaar dat mensen meedoen in de maatschappij. Uitgangspunt is dat er alles aan gedaan moet worden om mensen aan het werk te helpen in plaats van aan een uitkering. Werk verschaft niet alleen inkomen, maar zorgt ook voor betrokkenheid bij de samenleving. Werk is een sterk middel om vereenzaming te voorkomen (Het Bildt scoort helaas hoog op dit onderdeel). Investeren in inactieven is nodig om de toekomstige vergrijzing op te vangen. Re-integratie is geen eenheidsworst maar maatwerk. Denk vanuit kansen en niet vanuit juridische belemmeringen.
- 2. Wij erkennen overigens ook dat betaalde arbeid niet voor iedereen haalbaar is en dat er altijd een categorie mensen zal zijn die ondanks alle inspanningen niet aan het werk komt en aangewezen is op een uitkering. Ook voor deze categorie is het van belang dat zij door middel van projecten participeren in de maatschappij om op die manier niet in een sociaal isolement te komen.
- 3. Wij zullen er op toezien dat er voldoende stage en leerplekken voor jongeren zijn bij de gemeente en bij bedrijven binnen de gemeente.

- 4. Stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Stimuleren dat onze bedrijven en de gemeente zich ook gaan inzetten voor onze inwoners die langs de zijlaan staan.
- 5. Langer leren voor jongeren betaalbaar en toegankelijk maken als investering tegen oplopende jeugdwerkloosheid.
- 6. Zelfstandig ondernemen door jongeren te stimuleren om ze te behouden voor onze gemeente.
- 7. Wij gaan ons inzetten voor een sterk economisch beleid. Dit is vooral van belang voor de leefbaarheid binnen onze gemeenschap. Bundeling van de portefeuilles sociale zaken en economische zaken is wenselijk.
- 8. Bij aanbestedingen van onze gemeente moet verplicht worden opgenomen dat het bedrijf laat zien hoe zij maatschappelijk verantwoord ondernemen gaat invullen.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Dat ook onze gemeentelijke organisatie zich daadwerkelijk openstelt voor werklozen en arbeidsgehandicapten. Het Bildt neemt minimaal 4 werklozen en arbeidsgehandicapten op.
- 2. Onze gemeente zal zich hard maken om zelf jongeren stage en leerwerkplekken aan te bieden en bedrijven te stimuleren om dit ook te gaan doen.
- 3. 90 % van onze inwoners gaat participeren (vrijwilligerswerk, stage, werken met behoud van uitkering etc.). Alles erop gericht om mensen actief te laten participeren in de maatschappij om op die manier de afstand tot de arbeidsmarkt zo klein mogelijk te houden.
- 4. Bij sommige inwoners zullen re-integratie activiteiten niet helpen. Hiervoor moeten wij ons richten op preventie zodat personen niet in financiële of andere problemen komen en meedoen in de maatschappij.
- 5. Eén portefeuillehouder voor economische en sociale zaken.
- 6. Het ondernemerschap van jongeren stimuleren door middel van projectsubsidies met als doel jongeren te behouden voor onze gemeente.

5. Sociale voorzieningen en ouderenbeleid

Wij zetten ons in voor:

- 1. De overheid doet een toenemend beroep op de eigen verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van ouderen en mensen uit kwetsbare groepen. Wij willen dat zij zolang mogelijk in de eigen sociale leefomgeving kunnen blijven wonen.
- 2. Wij hebben met name aandacht voor de armoede bij een groeiende groep ouderen. Bij hen is er vaak onvoldoende informatie over voorzieningen en is er in toenemende mate sprake van sociaal isolement. De WMO loketten en informatiepunten spelen een belangrijke rol bij het toegankelijk maken van het gemeentelijke anti-armoede beleid.
- 3. De cliënt staat centraal waarbij een goede afstemming tussen de verschillende aanbieders en organisaties moet plaatsvinden. Het bundelen

van de verschillende organisaties moet duidelijkheid geven bij de cliënt over de vraag wie nu waar verantwoordelijk voor is.

- 4. Wij willen de doelstellingen van de wet participatiebudget koppelen aan de doelstelling van de WMO, Wet Werk en Bijstand en de Wet Sociale Werkvoorzieningen. Wij stellen mensen voorop en niet de regels.
- 5. Laagdrempeligheid en eenvoud van regels voor het gebruik van sociale voorzieningen moet als uitgangspunt dienen.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Meer ouderen en mensen uit kwetsbare groepen zullen actief aan de samenleving mee gaan doen.
- 2. Indienen van een aanvraag voor een financiële en/of andere voorziening wordt eenvoudiger gemaakt en de gemeente beslist sneller.

6. Recreatie

Wij zetten ons in voor:

- 1. Recreatie en toerisme dienen ook als versterking voor de leefbaarheid van onze eigen inwoners en ons gebied.
- 2. Wij willen aansluitingen realiseren tussen de Elfstedenvaartroute en de dorpen die daarvoor geschikt zijn. Plus de inrichting van toplocaties zoals Zwarte Haan, De Dwinger en Oude Bildtzijl.
- 3. Verder invulling geven aan de ontwikkeling van de recreatie. De gemeente heeft hierin een stimulerende rol. Aansluiting zoeken in Middelseeverband.
- 4. Uitgangspunten hierbij zijn: kleinschaligheid en een karakter dat past bij het Bildt.
- 5. Promotie van onze gemeente op recreatief en toeristisch gebied.
- 6. Verdere ontwikkelen van fiets en wandelpaden.
- 7. Alles in samenwerking met de plaatselijke belangen en ondernemers.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Meer levendigheid en bedrijvigheid in de dorpskernen. Wij denken hierbij aan: inrichting Dwinger, ontwikkelen Zwarte Haan en Oude Bildtzijl.
- 2. Voor de overige dorpen wachten wij de plannen van deze dorpen af. Inclusief de uitkomsten van het onderzoek naar de aantakking van de dorpen aan de Elfstedenvaartroute.
- 3. Recreatieondernemers zullen inspringen op de ontwikkelingen die de recreatie in relatie tot de Elfstedenvaartroute zal bieden.
- 4. Neerzetten van informatiepunten en internettoepassingen (hyves etc) verder ontwikkelen.

7. Ruimtelijke ordening

Wij zetten ons in voor:

- 1. De PvdA zet zich in voor een ruimtelijk beleid dat gericht is op een aantrekkelijk en een kwalitatief goede woon, werk en leefomgeving. Waarbij aandacht is en blijft voor natuur en de openheid van ons landschap. Uiteraard zullen wij de karakteristieke waarden in onze dorpen intact laten en daar waar mogelijk uitbreiden en herstellen.
- 2. Dit vertaalt zich in dorpen met een gevarieerd woningaanbod: zowel koop als huur, duur en goedkoop.
- 3. In eerste instantie willen wij ons richten op handhaving van onze bestaande woningbouw. Dit betekent kiezen voor kwaliteitverbetering van onze bestaande woningen, inbreiding en invulling van lege plekken i.p.v. grote uitbreidingsplannen. Wij maken ons sterk om bestaande woningen te laten verbeteren en woningen te laten vervangen die niet meer voldoen aan de eisen van kwaliteit en duurzaamheid.
- 4. De PvdA zal bij het beoordelen van bouwplannen voor agrarische bedrijven (incl. bijgebouwen) rekening houden met zowel het bestemmingsplan buitengebied als het grond gebonden karakter van de voorgenomen activiteit.
- 5. Glastuinbouw is niet wenselijk en niet passend op het Bildt.
- 6. Wij willen ondernemers stimuleren om zich in onze gemeente te vestigen. Wij zullen bedrijven accepteren zolang deze geen schade toebrengen aan onze open en karakteristieke omgeving. Kortom het moet passen binnen onze omgeving en onze bestaande bedrijfsterreinen.
- 7. Stimuleren dat zoveel mogelijk duurzaam en levensloopbestendig wordt gebouwd (zie onderdeel duurzaamheid).
- 8. Wij willen betaalbare woningen stimuleren waarbij de grondprijs een reële basis vormt.
- 9. Voor de PvdA is het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2009 – 2015 leidend.
- 10. De PvdA vindt dat de gemeente weer meer zeggenschap moet hebben over de uitgifte van bouwgrond. Wij bedoelen hiermee dat wij de grondprijs betaalbaar willen houden.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. De PvdA zal in goed overleg met de inwoners / plaatselijk belangen haar woningbouw afstemmen op de behoeften die aanwezig zijn in de dorpen. Dit geldt zowel voor de kwantiteit als de kwaliteit.
- 2. Attesweg beter toegankelijk maken voor fietsers.
- 3. Hardmaken voor een maximale snelheid van 50 kilometer, buiten de bebouwde kom, op de Oude Bildtdijk. Dit als gevolg van de bijzondere bebouwingsstructuur en door de grote invloed van het landbouwverkeer op deze weg.
- 4. De PvdA zal zich richten op de beheersing van zowel de huurlasten alsmede de totale woonlasten. 5. Wij willen de projectontwikkelaars bewegen om de huidige gehanteerde m2 prijzen beter af te stemmen op de huidige behoeften en mogelijkheden. 6. Stimuleringsplan voor energiezuinige woningen.

8. Kunst en Cultuur

Wij zetten ons in voor:

- 1. Culturele activiteiten zoals die van toneelverenigingen, koren en korpsen, muziekgezelschappen zijn van grote betekenis en verdienen waar nodig steun van de gemeente.
- 2. De Culturele Raad zullen wij blijven ondersteunen.
- 3. Dit zelfde geldt voor de stichtingen die culturele activiteiten uitvoeren
- 4. Cultuur heeft een waarde in zichzelf, maar speelt ook een belangrijke rol bij participatie en emancipatie van inwoners. Cultuur draagt bij aan het imago van onze gemeente en aan de eigen identiteit van het Bildt.
- 5. Particuliere initiatieven van kunstenaars aanmoedigen

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. We zullen daar waar nodig de verenigingen en stichtingen ondersteuning bieden
- 2. Een onderzoek naar de mogelijkheid om kunstenaars te faciliteren bij het gebruik van expositieruimte (bijvoorbeeld: het gemeentehuis)
- 3. Een onderzoek naar de mogelijkheid van het opzetten van een kunstuitleen.
- 4. Aandacht voor Bildts en Fries. Blijven promoten van de Bildtse en de Friese taal en -cultuur.

9. Duurzaamheid

Wij zetten ons in voor:

- 1. De PvdA vindt het belangrijk dat onderwerpen als klimaat, milieu en alternatieve energievoorzieningen voor inwoners meer is dan krantenkoppen. Wij willen onze inwoners bewust maken van dit wereldwijde klimaatprobleem en oproepen om mee te denken aan oplossingen
- 2. Duurzaamheid betreft geen specifieke sector of beleidsterrein. Het is een principe afspraak om een balans op te maken van beleidskeuzes. Niet alleen van de economisch te verwachten baten en lasten, maar ook van de sociale en ecologische gevolgen voor onze gemeente.
- 3. De PvdA wil zich sterk maken voor duurzame renovatie en leefbaarheid van het bestaande woningen bestand.
- 4. De PvdA wil zich inzetten voor duurzame landbouw. Het ontwikkelen van alternatieve energiebronnen, passend binnen het landschap, zullen wij van harte ondersteunen. U kunt daarbij denken aan: benutten zonne-energie, bio-energie, blauwe energie en andere alternatieve energievoorzieningen.
- 5. De PvdA zal zich verzetten tegen grootschalige windenergieprojecten op haar grondgebied.
- 6. Wij willen ons hard maken voor herstel van de zout-zoet overgangen in ons gebied (verziltingsproblematiek).

- 7. De PvdA gaat op zoek naar energievoorzieningen die zorgen voor een stevige daling van de energielasten voor onze inwoners. Dus samen investeren met ondernemers, inwoners in die projecten waarbij u ook daadwerkelijk lagere energielasten krijgt.
- 8. Onderzoek naar een eigen Gemeentelijk Energie bedrijf of aansluiten bij instellingen die zich richten op alternatieve energie voorzieningen met als doel dat onze gemeente het keurmerk "energie neutraal" krijgt.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. De PvdA gaat u als inwoner, bedrijven, maatschappelijke instellingen betrekken om te komen tot een forse kostenverlaging van onze inwoners op energiegebied.
- 2. Een van de speerpunten uit de millennium doelen is duurzaamheid. U wordt betrokken bij de verdere uitwerking van dit onderwerp.

10. Sport

Wij zetten ons in voor:

- 1. De PvdA vindt sport het cement van onze samenleving. Sport is belangrijk. De PvdA wil investeren in sport en bewegen als belangrijk hulpmiddel bij het aanpakken van maatschappelijke problemen: kinderen die te dik worden, bevolkingsgroepen die langs elkaar heen leven en probleemjongeren.
- 2. Wij willen ons sterk maken dat sport voor iedereen betaalbaar blijft. Niemand mag aan de kant blijven staan als gevolg van haar/zijn financiële positie.
- 3. De PvdA wil onderzoeken of het beheer van de sportaccommodaties beter in Middelsee verband georganiseerd kan worden.
- 4. Wij willen dat sportvelden, gymnastieklokalen en de sporthal zo intensief mogelijk worden gebruikt door alle leeftijdsgroepen.
- 5. Demografische ontwikkelingen kunnen er toe leiden dat sportverenigingen genoodzaakt zijn om meer samen te werken. De PvdA is van oordeel dat hier zeker een stimulerende rol voor de gemeente ligt.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. Niemand om financiële redenen aan de kant. Inzet van onze minima regeling om dit te voorkomen.
- 2. Om de kosten op lange termijn beheersbaar te houden vinden wij dat er een onderzoek moet komen naar één organisatie die het beheer heeft over onze gymnastieklokalen (overige accommodaties niet uitsluiten). Hierbij geldt wel als randvoorwaarde dat de politieke "Couleur Locale" invloed moet houden op het beleid.
- 3. Met de sportverenigingen onderzoeken hoe de verenigingen in onze dorpen het hoofd boven water kunnen blijven houden. Zowel op gebied van samenstelling sportaanbod alsmede de bestuurbaarheid. Kortom wij willen bestuurders faciliteren en/of ondersteunen.

- 4. Introductie van een gemeentelijke verzekering voor de verenigingen.

11. Financiën

Wij zetten ons in voor:

- 1. De komende raadsperiode zal worden gekenmerkt door flinke bezuinigingen. Door grote financiële bijdragen van het Rijk aan banken om daarmee de gevolgen van de economische recessie te beperken, zal er de komende jaren rekening moeten worden gehouden met kortingen op de uitkeringen uit het gemeentefonds. Dit betekent dat de gemeente minder geld zal ontvangen van het Rijk en dat er moet worden bezuinigd op gemeentelijke taken. De PvdA zal haar aandacht richten op het zoveel mogelijk beperken van bureaucratistische processen. Daar mag geen geld verloren gaan. Al met al is het geen geringe opgave en die stelt ons voor moeilijke en ingrijpende keuzes. De PvdA zal in die discussie kiezen voor het uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.
- 2. Indien er zware beslissingen gemaakt moeten worden dan geven wij de prioriteit aan het behoud van werkgelegenheid en aan het instant houden van de sociale voorzieningen.

Wat merkt u als inwoner van het Bildt hiervan?

- 1. De PvdA zal zich ervoor inspannen dat de mensen die het meest kwetsbaar zijn en voor wie de gevolgen van de economische crisis het meest voelbaar zijn, niet nog eens worden "gepakt". Op het re-integratie programma wordt niet bezuinigd en de minimaregelingen blijven overeind.
- 2. De belastingen mogen in de komende vier jaar niet meer stijgen dan het inflatiecijfer.
- 3. De financiële positie van gemeente Het Bildt is goed. Dit moeten wij ook zo houden. Alleen daar waar ruimte is, in de zin van reserves, kan deze incidenteel worden ingezet om de komende periode van financiële schaarste te overbruggen.
- 4. Om veiligheid in onze reserves in te bouwen willen wij een "crisisreserve" in het leven roepen met als doel incidentele tegenvallen als gevolg van de crisis op te kunnen vangen. Het doel van deze buffer is dat de financiële positie van onze gemeente ook op lange termijn gezond blijft.